

PEDAGOGIA WALDORF

Pedagogia Waldorf este o formă de învățământ bazată pe metode antroposofice de predare și educare. Pedagogia Waldorf urmărește să dezvolte personalitatea copilului în ansamblul ei și să își orienteze oferta de predare în funcție de particularităților diferitelor trepte de vârstă ale copiilor și de cerințele acestor trepte. Ea nu este orientată spre oferirea unei anumite pregătiri profesionale înguste sau a unei specializări.

Prima școală Waldorf a fost întemeiată în 1919 în Stuttgart, Germania, și a fost condusă de un colectiv de dascăli pregătiți de Rudolf Steiner, finanțată de către adeptul său Emil Molt, proprietarul fabricii de tutun Waldorf din Stuttgart, pentru copiii angajaților fabricii sale. Prima școală Waldorf a avut 8 clase, 256 copii și 12 pedagogi. După 3 ani la Hamburg a apărut a doua școală Waldorf, iar a trei școală a luat ființă în Essen (1923), tot în Germania. La patru ani distanță de la înființarea primei școlii Waldorf, această pedagogie părăsește hotarele Germaniei și ajunge în Olanda, Marea Britanie, Elveția, Norvegia, Portugalia, Ungaria. Astfel, în primii șapte ani pedagogia Waldorf se transformă într-o mișcare internațională care cuprindea 11 școli în 7 țări de pe continentul european. Din 1928 se extinde peste Oceanul Atlantic, mai precis în New-York (SUA). Până în 1933 se deschid încă nouă școli Waldorf noi, atât în Germania cât și în alte țări.

Însă odată cu instaurarea regimului nazist în Germania asupra școlii Waldorf, care promova ideea educației ființei umane ca personalitate liberă, se ivește o perioadă neagră asupra acestei forme de învățare. Între anii 1936-1941 activitatea acestei școli a fost interzisă, deoarece era considerată ca „școli primejdioase pentru națiunea germană”. După contopirea Austriei a fost închisă școala din Viena, apoi cele din Olanda, iar o parte din profesorii Waldorf au emigrat peste hotare în Elveția, Marea Britanie și chiar SUA, unde au înființat noi școli Waldorf. În Germania activitatea școlii Waldorf a reînceput abia din 1949. În următorii ani sunt înființate mai multe școli noi, astfel în anii 50 funcționau 62 de școli Waldorf în lume (53 în Europa și 9 în America).

Prima grădiniță Waldorf a fost înființată în 1921, apoi s-a dezvoltat paralel cu școlile. În 1978 erau 240 de grădinițe, iar în prezent în jur de 1706.

Metodica școlilor Waldorf este bazată pe o serie de noțiuni despre dezvoltarea omului în domeniile trupesc, sufletesc și spiritual, ce sunt menite să îi ofere dascălului înțelegere pentru ființa lăuntrică a copilului. Acestea rămân însă numai metode de lucru și nu devin conținuturi propriu-zise de predare. De pildă, se consideră că fiecare copil parcurge o dezvoltare în septenarii (perioade de câte 7 ani) și în funcție de caracteristicile acestora se stabilesc unele aspecte ale desfășurării educației.

Principiile fundamentale ale școlii Waldorf

Principiul de baza al acestei alternative pedagogice este “Omul trebuie educat ca un întreg”, și de aceea pedagogia Waldorf vorbește de existența a trei forte sufletești: gândire, afectivitate și voința, forte ce trebuie întărite și dezvoltate.

Principalele fundamente și caracteristici ale pedagogiei Waldorf sunt:

- vizează transformarea ființei omenești, dezvoltarea sa și crearea unei relații între individ și lumea înconjurătoare, vizând integrarea sa în viața socială;

- în curriculum-ul Waldorf un loc important îl ocupă artele, lucrul manual, care oferă elevilor un contact cu diverse materiale și nenumărate activități de bază ale omului (sculptură, modelare, pictură etc.), la acestea se adaugă limbajul, istoria, geografia, matematica etc.;
- elevii reprezintă scopul și rațiunea existenței școlilor Waldorf, aceștia sunt considerați individualități și acceptați fără nicio prejudecată socială;
- unitatea o reprezintă clasa, iar în cazul școlii Waldorf copiii nu sunt lăsați repenți, considerându-se ca acest fapt are consecințe dezastruoase asupra dezvoltării armonioase a copilului;
- relația elev- profesor are un rol esențial;
- activitatea pedagogică are o caracteristică mai personală, deoarece profesorul ia mereu legătura cu părinții copiilor referitor la activitățile copiilor, în vederea îmbunătățirii actului didactic;
- timp de 8 ani profesorul predă mai multe discipline, pentru a descoperi vocațiile elevilor, practic scopul său nu este o materie, nici toate materiile, ci clasa, din clasa a IX-a materiile sunt predate de profesori specialiști;
- profesorul predă materia cu propriile cuvinte, fără a recurge la cărți, iar elevii își alcătuiesc propriile „cărți”, care conțin esențialul materiei predate, redată pe baza memoriei. Școala Waldorf este o școală fără manual.

Evaluare în școlile Waldorf nu se bazează pe probe, teste, extemporale, teze sau examene, ci are în vedere toți factorii ce permit să fie evaluată personalitatea elevului: scrisul, forma, fantezia, logica, gândirea. De asemenea, se va lua în considerare efortul real pe care elevul l-a făcut pentru a atinge un anumit rezultat. Școala Waldorf se caracterizează și prin absența notelor.

Evaluarea constă într-o caracterizare calitativă, care evidențiază ceea ce e pozitiv și care critică ceea ce este negativ doar în legătură cu ceea ce elevul ar fi în stare să realizeze. La cererea autorităților din învățământ, școala face o evaluare cantitativă, pe care o menține secretă și o oferă elevului sau părinților numai în momentul în care se încheie studiile.

În România, învățământul Waldorf funcționează atât ca învățământ de stat, cât și ca învățământ privat, organizat de Ministerul Educației, în baza Acordului General de Cooperare, încheiat în anul 1996 cu FWR, fiind o alternativă la sistemul tradițional de învățământ; subsistemul Waldorf este prezent în peste 28 de localități din 22 de județe și Municipiul București.

BIBLIOGRAFIE:

- Dan Potolea, Ioan Neacsu, Romita B Iucu, Ion Ovidiu Panisoara, ***Pregătire psihopedagogică***, Editura Collegium Polirom, 2008, pag. 88- 90;
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Pedagogie_Waldorf